

Open Brief Gemeente Leiderdorp

Aan het college van B. en W. van Leiderdorp
Aan de gemeenteraad van Leiderdorp
Aan Gemeenteraadslid Daan Binnendijk (CDA)

Geacht College, geachte gemeenteraad, geachte heer Daan Binnendijk,

Samenvatting

De landbouwsector in Nederland moet veranderen, daarover zijn velen het wel eens. De landbouwtransitie is nodig voor ons ecosysteem én het is nodig voor een duurzaam economisch perspectief voor de boeren. Een belangrijke sleutel tot verandering is het grondbeleid van Rijk, provincies, gemeenten én terrein beherende organisaties.

Nu is het pachtbeleid van de overheid een grote bron van onzekerheid bij boeren. Vaak geeft de geboden prijs voor de pacht de doorslag, tegen de goede bedoelingen in, ondanks het mooi verwoorde beleid en de focus op kwaliteit en duurzaamheid. De praktijk laat zien dat het Didam-arrest bijna altijd in het nadeel werkt van boeren die juist duurzaam en natuur inclusief willen werken.

De pachtcriteria van de overheden lijken bijna altijd prima, maar in de uitwerking blijkt dat prijs het eenvoudig wint van duurzaamheid en kwaliteit.

Onze oproep

Land van Ons roept de overheden op om de positie als grootgrondbezitter te benutten om met het pachtbeleid actief te sturen op duurzaamheid. Zet de pachtprijs op de tweede plaats. En begin daar vandaag mee!

Komend jaar gaat de gemeente Leiderdorp 22 ha landbouwgrond in de Boterhuispolder opnieuw in pacht uitgeven. De manier waarop de nieuwe pachtovereenkomst tot stand komt, zal door velen gevolgd worden. De ontwikkeling in de Boterhuispolder is in en buiten de regio van groot belang. De unieke Boterhuispolder is onlangs immers ook landelijk in het nieuws geweest vanwege een verpachting door de gemeente Teylingen. Er is massaal geprotesteerd tegen de aanpak van Teylingen en de dreigende gevolgen hiervan voor de betrokken boeren in dit weidevogelgebied. De verantwoordelijk wethouder is door de aangerichte schade en onder druk van alle ophef afgetreden. De aanbesteding in de Boterhuispolder wordt komend jaar overnieuw gedaan. Ook de burgercoöperatie Land van Ons heeft bezwaar gemaakt tegen de aanpak van de gemeente Teylingen

vanwege het wetenschappelijke onderzoek naar toekomstgerichte landbouw. Land van Ons pleit voor een ander pachtbeleid, verpachtingen waarin is gelet op duurzame landbouw. Er moet in deze polder bij voorkeur natuur inclusief en biologisch verpacht kunnen worden voor een zo lang mogelijk periode.

Een duidelijke keuze voor duurzame landbouw zal goed aansluiten bij uw 'Duurzaamheidsagenda 2017-2025', met programmapunten rond biodiversiteit, een groene en duurzame leefomgeving, circulariteit en klimaat adaptatie.

In de bijgaande notitie, gericht aan alle gemeenten en overheden, zetten wij uiteen waarom een ander beleid zo dringend nodig is, maar ook wat de (juridische) mogelijkheden voor de gemeente nu al zijn.

Landelijk zijn meerdere initiatieven genomen om tot een nieuw pachtbeleid te komen, maar de gemeente Leiderdorp hoeft niet te wachten op nieuwe landelijke richtlijnen. Nu kan Leiderdorp al een stap zetten door een nieuw pachtcontract duurzaam aan te besteden en niet te gunnen op basis van de hoogst geboden prijs. Door onze ervaringen weten we dat de gemeenten daarbij goed moeten kijken naar de eigen organisatie. Een ander pachtbeleid, gericht op duurzaamheid vergt een bredere inzet en stijgt uit boven het reguliere vastgoedbeleid. Leiderdorp kan komend jaar de transitie naar een meer duurzame landbouw een impuls geven in de Boterhuispolder door biologisch of natuur inclusief boeren als doorslaggevend criterium vast te stellen.

Laat 'Teylingen' het omslagpunt geweest zijn in de gehele Boterhuispolder: vaste grond onder de voeten voor duurzame boeren.

Een openbare aanbesteding werkt goed voor het winnen van een opdracht van de overheid, maar het gaat helemaal verkeerd als het om de grond van het boerenbedrijf gaat. Een boer zonder land is geen boer.

Met vriendelijke groet,

Philippe Terheggen

Voorzitter Land van Ons

Bijlage: Met grond komt het rond: naar stevige grond onder de voeten voor natuurinclusief en biologisch boeren.
(Land van Ons, April 2025)